

2 ta' Mejju, 1957

Imħallfin:—

Is-S.T.O. Sir L. A. Camilleri, Kt., LL.D., President;
 Onor. Dr A. J. Montanaro Gauci, C.B.E., K.M., LL.D.;
 Onor. Dr W. Harding, K.M., B.Litt., LL.D.

Professur Anthony J. Mamo, O.B.E. ne *versus*
 Nobbli Charles Sant Fournier ne.

**Trasferiment u Assenjazzjoni ta' Immobili — Dikjarazzjoni
 — Mandat — “Prestanome” — Taxxa tal-Boll —
 Art. 1042 (1) u 1973 tal-Kodiċi Ċivili — Art. 57 (1)
 tal-Kap. 68**

Il-mandatarju prestanom huwa dak li apparentement jeżerċita drittijiet ta' proprietarju, mentri fir-realtà huwa sempliċement mandatarju. Meta huwa, f'din il-kwalità ta' mandatarju prestanom, jakkista l-proprietà tal-ħaqqa immobili, ikun hemm att publiku li bih tiġi lilu trasferita l-proprietà tal-ħaqqa, u konvenzjoni sigrieta fis-sens li huwa, pretiż akkwirent, mhux ħlief mandatarju.

Għar-rigward tat-terzi jibqa' l-principju illi, rispett għal dawn, il-konvenjenzjonijiet sigrietti, li jidderogaw għall-konvenzjoni pależi, ma jiproduċu l-ebda effett. Imma hejn il-mandant u l-mandatarju prestanom il-konvenzjoni vera tipprevalixxi għall-konvenzjoni apparen-ti, u d-drittijiet u l-obligi tal-mandatarju prestanom jiġu retti mill-ligi tal-mandat: u l-ħwejjeg minnu akkwistati jappartjenu kwindi lill-mandant.

Fil-każ li wieħed jersaq fuq att notarili u jakkwista b'ismu biss proprietà immobiljari, u wara jsir att ieħor hejn dak l-akkwarent u terza persuna fejn jiġi dikjarat li, għalkekk dak l-akkwarent fil-kuntratt preċċedenti deher f'ismu tiegħu propriju, fil-fatt hu kien qiegħed jidher fl-interess ta' dik it-terza persuna, u li għalhekk il-proprietà immobiljari minnu akkwistata bl-ewwel kuntratt għet fil-fatt akkwistata minn dik it-terza persuna, dan il-tieni kuntratt ma jimpurtax trasferiment ta' dik il-proprietà favur dik it-terza persuna; għax dik il-proprietà, fil-rapporti interni bejn l-akkwarent u t-terza persuna, għad-diet f'dik it-terza persuna bis-sakha tal-ewwel kuntratt.

Imma, mill-banda l-oħra, dak it-tieni kuntratt jimporta assenjazzjoni ta' dik il-proprietà favur dik it-terza persuna; għaliex it-tieni kuntratt jiddetermina u jiddimostra illi l-proprietà mhix ta' l-akkwarent li deher wahdu fuq l-ewwel kuntratt, imma tat-terza persuna; jigifieri illi hit-tieni kuntratt it-terza persuna tigi lilha attribwita jew assenjata l-proprietà akkwistata bl-ewwel kuntratt, u dik it-terza persuna takkwista t-titolu għal dik il-proprietà quddiem kullhadd.

Dan it-tieni kuntratt, bħala att ta' assenjazzjoni, huwa kompriz mal-atti li l-Ligi tal-Boll tassogġetta għat-taxxa tal-boll "ad valorem"; u kwindi dak it-tieni kuntratt għandu jiġi hollat "ad valorem", u mhux bħala att ta' semplicei dikjarazzjoni.

Il-Qorti; — Rat l-att taċ-ċitazzjoni quddiem il-Prim' Awla tal-Qorti Civili tal-Maestà Tagħha r-Regina, li biċċi l-attur, fil-kwalità tiegħu premessa, wara li ppremetta illi b'kuntratt in atti Dr Paul Pullicino tat-2 ta' Frar, 1954 l-Arkitett u Ingénier Civil Edwin England Sant Fournier akkwista minn għand Joseph Schembri l-proprietà immobiljari ndikata fl-istess kuntratt, bil-prezz ta' £135,000; u li b'kuntratt ieħor in atti ta' l-istess nutar tas-6 ta' Mejju, 1954, saret dikjarazzjoni fis-sens illi l-imsemmi Arkitett u Ingénier Civil Edwin England Sant Fournier, għalkemm deher fuq il-kuntratt fuq imsemmi tat-2 ta' Frar, 1954, fl-isem tiegħu propriju, fil-fatt huwa kien qiegħed jidher għad-ditta konvenuta, čjoeġ għalli- "Messrs. B. Tagliaferro and Sons", u għalhekk il-proprietà immobiljari fuq imsemmija kienet għet akkwistata, bil-prezz ta' £135,000, minn

dik id-ditta; u li l-kuntratt fuq imsemmi tas-6 ta' Mejju, 1954, għalkemm redatt taht forma ta' dikjarazzjoni, fil-fatt jiporda, u huwa, kuntratt ta' trasferiment u ta' assenjazzjoni tal-proprietà immobiljari fiċċi imsemmija mill-Arkitett u Inġinier Ċivili Edwin England Sant Fournier lid-ditta konvenuta "Messrs. B. Tagliaferro & Sons", kif ji sta' jiġi anki faċilment deżunt mid-deċiżjoni mogħtija mill-Onorabbli Qorti tal-Appell fit-30 ta' Mejju, 1955 fuq rikors fl-ismijiet "Onor. Dr. L. Galea vs. Nutar Dr. Paul Pullicino", u għal-hekk dak il-kuntratt tas-6 ta' Mejju, 1954 kien sugġett għad-dritt tal-boll ammontanti għal £1350, skond id-dispost tal-art. 57 (1) tal-Ordinanza dwar it-Taxxa tal-Boll (Kapitlu 68 tal-Edizzjoni Riveduta), pagabbli mid-ditta konvenuta;

Talab, prevji d-dikjarazzjonijiet meħtiega, u speċjalment dik li l-kuntratt fuq imsemmi, riċevut u publikat minn Nutar Dr. Paul Pullicino fis-6 ta' Mejju, 1954, huwa kuntratt ta' trasferiment u ta' assenjazzjoni tal-proprietà immobiljari fiċċi imsemmija, tal-valur ta' £135,000, mill-Arkitett u Inġinier Ċivili Edwin England Sant Fournier lid-ditta konvenuta, u għalhekk sugġett għad-dritt tal-boll għat-termini tal-precitat art. 57 (1) tal-Ordinanza dwar it-Taxxa tal-Boll, il-konvenut nomine (1) jiġi minn din il-Qorti kundannat li jħallas is-somma ta' £1350, li tirrappreżenta d-dritt tal-boll dovut fuq it-trasferiment u assenjazzjoni ta' propertià immobiljari tal-valur ta' £135,000, effettwati bil-kuntratt fuq imsemmi tas-6 ta' Mejju, 1954, riċevut u publikat minn Nutar Dr. Paul Pullicino, u dan skond il-fuq imsemmi art. 57 (1) tal-Kap. 68 Edizzjoni Riveduta; (2) jiġi wkoll kundannat li jħallas is-somma ta' £25 bħala penali li huwa weħel taħt id-dispost tal-art. 63 tal-istess Ordinanza fuq imsemmija. Bl-interassi minn notifika tal-ittra ufficjali mibghutā lill-konvenut nomine fit-12 ta' Jannar, 1956; u bl-ispejjeż;

Omissis;

Rat is-seh tenza tal-Qorti fuq indikata; li biha ġie dikjarat illi l-kuntratt in atti Dr. Paul Pullicino tas-6 ta' Mejju,

1954, hu kuntratt ta' trasferiment u ta' assegjazzjoni tal-proprietà immobiljari fl-istess kuntratt indikata, tal-valur ta' £135,000, mill-Inginier Edwin England Sant Fournier lill-Banka konvenuta, u kwindi gew akkolti t-talbiet tal-at-tutur nomine kif migjuba fl-att tac-citazzjoni; bl-interessi u bl-ispejjeż; wara li dik il-Qorti kkunsidrat;

Illi l-konveput jghid li, ghalkemm ma jirriżultax mill-kuntratt relattiv, l-akkwist tal-immobili li għamel il-Perit England Sant Fournier minn għand Joseph Schembri bil-kuntratt fl-att tan-Nutar Dr. Paul Pullicino tat-2 ta' Frar, 1954 sar minnu fl-interess tal-Banka "Tagliaferro", għaliex l-imsemmi Perit England Sant Fournier kellu minn dik il-Banka l-mandat verbali għal dak l-iskop. Dan seta' jsir; għaliex jista' wieħed jixtri, jew jakkwista bi kwalunkwe tit-tolu li jkun, fond fl-interess ta' hadd iehor bis-saħħa ta' mandat li dik il-persuha l-oħra tkun tagħitu għal' dali l-iskop; liema mandat ma għandux bżonn jingħata bil-miktub, avvolja jkollu bħala effett tiegħu l-akkwist fa' immobilji. F'każ bħal dan, il-fondi akkwistati mill-mandatarju jsiru tal-mandant minn dak il-mument stess tal-kuntratt, avvolja l-mandatarju jkun għamel l-akkwist tal-fondi f'ismu proprju, u fl-att ma jkun issemma xejn li l-fondi kienu qiegħdin jinxtraw fl-interess tal-mandant (Kollez. Vol. XXXVII-I-350). Minn dan jigi li l-fondi akkwistati mill-Perit England Sant Fournier bl-imsemmi kuntratt saru tal-konvenut nomine mill-mument stess li sar l-istess kuntratt tat-2 ta' Frar, 1954;

Illi, però, fil-każ bħal dan li ssemma, il-"*"prestanome"* li jkun gie verbalment kostitwix mandatarju hu fl-obligu li jaddivjeni għall-formalità tal-att pubbliku biex minnū jkun jirriżulta di fronti għat-terzi li dak l-akkwist, apparentement magħmul mill-mandatarju f'ismu propriju, kiēn fir-realtà gie magħmul għall-mandant tiegħu; u jekk il-mandatarju ma jottemperax ruħu għal dan l-obligu, huwa jista' jigi kostrett mill-mandant għall-eżekuzzjoni specifika ta' dak l-obligu tiegħu li jittraferixxi l-ill-mandant il-fondi akkwistati f'ismu propriju (Vol. XXVIII-I-60; XXXVII-I-350);

Fil-każ taħt konsiderazzjoni, il-Perit England Sant Fournier addivjena ghall-att publiku, u preċiżament dak fl-atti tan-Nutar Dr Paul Pullicino tas-6 ta' Mejju 1954; u l-kontroversja f'din il-kawża hi appuntu rigward dan il-kuntratt; fis-sens li, waqt li l-attur jippretendi li b'dak il-kuntratt sar mill-Perit England Sant Fournier it-trasferiment u l-assenjazzjoni favur il-Banka Tagliaferro tal-proprjetà immobiljari li kienet ġiet minnu akkwistata bil-kuntratt l-ieħor fl-atti tal-istess nutar fit-2 ta' Frar 1954, il-konvenut jallega illi bl-imsemmi kuntratt ma sar ebda trasferiment, imma saret biss dikjarazzjoni li l-Perit England Sant Fournier fil-kuntratt tat-2 ta' Frar 1954 kien qiegħed jidher f'isem il-Banka Tagliaferro, u konsegwentement li l-immobili akkwistati minnu b'dak il-kuntratt kienu gew akkwistati mill-imsemmija Banka. Il-kuntratt ta' trasferiment ta' dawk l-immobili għad jiista' jsir iżjed il-quddiem;

Illi l-pretensjoni tal-attur hija ġustifikata. Gie ritenut mill-Qorti tal-Appell (24.4.1931 in re "Galea vs. Gauci") illi l-att publiku ta' rikonoxximent, li biżi il-mandatarju li jixtri għan-nom tal-mandant hu fl-obligu li jagħmel biex biżi jiġi di fronti t-terzi li l-akkwist li kien għamel fir-realtà kien sar fl-interess tal-mandant, "debba assumere la forma di trasferimento per la necessità dell'atto pubblico che deve costituire il titolo di ogni proprietà di stabili". Għalhekk, il-kuntratt tas-6 ta' Mejju 1954, anki jekk ma għandux dik il-forma ta' trasferiment, għandu jitqies li sar għal dak il-finji; u għalhekk hu, bħal ma kellu jkun, u żgur jimplika, għalkemm ma għandux dik il-forma preciżha, trasferiment ta' dik il-proprjetà immobiljari mill-Perit England Sant Fournier lill-Banka Tagliaferro;

U dak it-trasferiment jirriżulta anki mill-imsemmi att, għalkemm l-istess mhux magħmul, kif kellu jsir, b'forma ta' trasferiment. Infatti, kif gie osservat mill-Onorabbli Qorti ga msemmija fit-30 ta' Mejju 1955, in re "Onor. Dr Louis Galea ne. vs. Nutar Dr Paul Pullicino", il-partijiet f'dak l-att ma llimitawx ruħhom li jgħidu biss li fl-att tat-2 ta'

Frar 1954 il-Perit England Sant Fournier kien qiegħed jidher għall-Banka Tagliaferro, kif kien ikun biżżejjed kieku tassew kien jittratta minn sempliċi dikjarazzjoni, imma għaddew aktar il-quddiem u qalu:— “Consequently, the appearer Edwin England Sant Fournier and the Noble Charles Sant Fournier nomine hereby declare that the property herein described has actually been acquired by the appearer the Noble Charles Sant Fournier in his aforesaid capacity”. Għalhekk, anki jekk wieħed kellu jirritjeni li f'dak l-att hemm biss dikjarazzjoni, mhix ħlief dik ta' assenazzjoni u trasferiment ta' l-imsemmija proprjetà immobiljari mill-Perit England Sant Fournier lill-Banka Tagliaferro; b'mod li l-Perit England Sant Fournier ma għandux għalfejn jersaq biex jagħmel, kif kien obligat skond ma nħad, att ta' trasferiment favur il-Banka Tagliaferro, għaliex dak it-trasferiment sar bl-imsemmi kuntratt;

Il-konvenut jissottometti, illi b'dan kollu l-imsemmi kuntratt ma għandux il-forma ta' trasferiment, għaliex il-kontraenti, sija pure bi żball, ma tawx, u ma kellhomx l-intenzjoni li jagħtu, lil dak il-kuntratt dik il-forma ta' trasferiment. Imma din is-sottomissjoni mhix accettabbli. Mill-provi fil-kawża fuq imsemmija, li ġiet alligata mal-atti ta' din il-kawża, u li għalihom il-kontendenti għamlu riferenza, jirriżulta illi l-kuntratt tas-6 ta' Mejju .1954 ġie nsinwat b'nota tal-14 ta' Mejju, li fiha jingħad illi l-partijiet” have declared for all intents and purposes of law that the following property, acquired by the said Edwin England Sant Fournier in his own name from Joseph Schembri by a deed received by me undersigned notary on the 2nd February, 1954, has actually been acquired by “Messrs. B. Tagliaferro and Sons”, as the said Edwin England Sant Fournier, though in that deed appearing in his own name, was in fact acting on behalf and in the interest of “Messrs. B. Tagliaferro and Sons”. Ma jidherx li kien hemm bżonn dik in-nota ta' insinwazzjoni kieku l-partijiet kontraenti ma kellhomx l-intenzjoni li b'dak il-kuntratt jeftettwaw trasferiment. Barra minn dan, kif xehed in-Nutar Dr. Paul Pulli-

cino f'dik il-kawża, huwa nsinwa dak il-kuntratt fit-termini tal-art. 50 (1) (i) tal-Att dwar il-Professjoni Notarili u l-Arkivji Notarili (Kap. 92); liema dispożizzjoni tikkontempla appuntu, fost oħrajin, l-attijiet ta' dikjarazzjoni dwar il-proprietà ta' immobili. Wara kollox, appartu l-forma tiegħu u deżejnjazzjoni li tawh il-partijiet kontraenti, jidher ċar li, skond l-indoli u l-intenzjoni tiegħu, is-sostanza ta' dak il-kuntratt tas-6 ta' Mejju 1954 mhix fließ dik ta' trasferiment:

Illi jirriżulta li l-prezz tal-immobili mixtriha mill-Perit England Sant Fournier minn għand Joseph Schembri bil-kuntratt fuq imsemmi tat-2 ta' Frar 1954 hu dak ta' £135,000; u konsegwentement it-trasferiment jew dikjarazzjoni ta' assenjazzjoni tal-imsemmija proprijetà immobiljari, magħmul mill-istess Perit England Sant Fournier lill-Banka Tagliaferro bil-kuntratt tas-6 ta' Mejju 1954, hu tal-istess valur ta' £135,000. Skond id-dispożizzjoni tal-art. 57 (1) tal-Ordinapzà dwar it-Taxxa tal-Boll (Kap. 68), kif emendat bl-Att numri XVIII tal-1951, “..... l-attijiet kollha (fosthom ukoll il-kuntratti ta' bejgħ ta' bastimenti u l-attijiet notarili, u kull sentenza, digriet jew ordni ta' Qorti jew awtorità oħra legittima) li bihom haga' immobili jew bastiment, jew sehem f'bastiment, jiġu trasferiti jew assenjati b'bejgħ, jew b'qasma, b'donazzjoni, b'dota jew b'titolu ieħor, meta l-ammont jew il-valur ta' dak li jingħata bi ħlas tal-haga' trasferita jew assenjata, inkella l-valur tal-haga jaqbez l-£1000, iħallsu t-taxxa ta' boll ta' nofs lira (10s.) għal kull £50, u wkoll għal kull frazzjoni ta' £50, ta' dak l-ammont, korrispettiv jew valur. Għalhekk, billi l-valur tal-immobili trasferiti hu ta' £135,000, id-dritt tal-boll dovut fuq l-imsemmi trasferiment u assenjazzjoni, magħmul bil-kuntrajt fl-attant-Nutar Dr. Paul Pullicino tas-6 ta' Mejju, 1954, hu ta' £1350;

Illi mhux kontestat li din it-taxxa ta' boll ma tkallixa; u għalhekk il-konvenut nomine, li ġa parti f'dak il-kuntratt, irrenda ruħu passibbli għal penali minn £5 sa £25.

fit-termini tad-dispožizzjoni tal-art. 63 tal-Kap. 68; u fiċ-ċirk-kustanzi tal-każ jidher illi din il-penali għandha tkun ta' £25;

Rat in-nota tal-appell tal-konvenut nomine u l-petizzjoni tiegħu fejn talab illi dik is-sentenza tīgi revokata, u jiġu respinti t-talbiet tal-attur nomine; bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi;

Omissis;

Tikkunsidra;

Illi l-fattijiet li ppreċedew u taw lok għal din il-kawża huma fil-qosor dawn. Fit-2 ta' Frar, 1954, Joseph Schembri bieġi u ttrasferixxa lill-Arkitett u Inginier Ćivili Edwin England Sant Fournier, in atti Dr Paul Pullicino, il-proprietà immobiljari deskritta f'dak il-kuntratt, bil-prezz hemm ukoll indikat; imbagħad, fis-6 ta' Mejju ta' l-istess sena, b'kuntratt ieħor riċevut u publikat mill-istess nutar, l-istess Arkitett u Inginier Ćivili Edwin England Sant Fournier u n-Nobbli Charles Sant Fournier għan-nom u fl-interess tad-ditta konvenuta, iddikjaraw illi, għalkemm l-ewwel wieħed deher f'ismu propriju fl-ewwel kuntratt tat-2 ta' Frar 1954, iżda fil-fatt huwa kien qiegħed jaġixxi ghav-vantaġġ u fl-interess tad-ditta konvenuta, u li konsegwentement l-istess proprietà — li reggħet għiet deskritta fit-tieni att — għiet fil-fatt akkwistata mid-ditta konvenuta;

Illi ma hemmx kuntrast bejn il-kontendenti li fl-ewwel kuntratt tat-2 ta' Frar 1954 l-Arkitett u Inginier Ćivili Edwin England Sant Fournier akkwista l-proprietà fuq ri-ferta bħala mandatarju prestanom tad-ditta konvenuta. Il-kwistjoni bejn il-partijiet fil-kawża tirrigwarda t-tieni kuntratt tas-6 ta' Mejju 1954, billi, fil-waqt li l-konvenut nomine jipprendi li b'dak l-att ma gewx trasferiti jew assenjati l-immobili fuq indikati mill-Arkitett u Inginier Ćivili Edwin England Sant Fournier lid-ditta konvenuta, u għalhekk dak

I-att mhux soggett għad-dritt tal-boll skond id-dispożizzjoni ta' l-art. 57 (1) ta' l-Ordinanza dwar it-Taxxa tal-Boll (Kap. 68 Edizzjoni Riveduta tal-Ligijiet ta' Malta), i-attur nomine min-naħha l-oħra jippretendi illi dak l-att jimporta, u huwa fil-fatt, kuntratt ta' trasferiment u ta' assenazzjoni ta' l-istess proprjetà fuq riferita minn parti għall-oħra, u kwindi suġġett għad-dritt tal-boll skond l-imsemmija dispożizzjoni tal-liġi;

Tikkunsidra;

Illi l-mandatarju prestanom huwa dak li apparentement jeżerċita drittijiet tal-proprjetarju, mentri fir-realtà mhux ħlief il-mandatarju. Meta huwa, f'din il-kwalità ta' mandatarju prestanom, jakkwista l-proprjetà tal-ħaġa immobili, ikun hemm att publiku li bih tiġi lilu trasferita l-proprjetà tal-ħaġa, u konvenzjoni segreta fis-sens li huwa, pretiż akkwirent, mhux ħlief mandatarju. Għar-rigward tat-terzi jibqa' l-prinċipju illi, rispett għal dawn, il-konvenzjonijiet segreti li jidderogaw għall-konvenzjoni paleži, ma jipprodu du l-lebda effett. Imma bejn il-mandant u l-mandatariu prestanom il-konvenzjoni vera tipprevalixxi għall-konvenzjoni apparenti, u d-drittijiet u l-obligi tal-mandatarju prestanom jiġu retti mil-liġi tal-mandat, u l-ħwejjeg minnu akkwistati jappartjenu kwindi lill-mandant;

Jiktbu a propożitu Baudry-Lacantinarie u Wahl, fit-Trattato Teorico-Pratico di Diritto Civile:— “Il prestatore non si distingue dal mandatario; infatti la dissimulazione della sua qualità non ha luogo che di fronte ai terzi. Gli oggetti acquistati appartengono quindi al mandante” (Vol. XXIV, pag. 486, nro. 890). U inveru, id-dispożizzjoni kontenuta fl-art. 1042 (1) tal-Kodiċi Ċivili tagħna, fis-sens li “ħadd ma jista' b'kuntratt f'ismu jobliga jew jikkuntratta ħlief għalihi innifsu”, għandha tiġi kollegata mad-dispożizzjoni tal-liġi tal-ħadd, fis-sens li “meta l-mandatarju jkun aġixxa fl-isem tiegħi nnifsu, il-mandant ma għandux azzjoni kontra dawk li magħhom ikun ikkuntratta, u lan-qqas dawn ma għandhom azzjoni kontra l-mandant” (art. 1973 Kod. cit.);

Tikkunsidra;

Illi fil-każ prezenti, wara li sar l-ewwel kuntratt, li in forza tieghu l-proprietà fuq riferita giet akkwistata mill-mandatarju prestanom, dan u l-mandant addivenew għal kuntratt ieħor tas-6 ta' Mejju 1954, fejn għamlu d-dikjarazzjoni fuq indikata, fis-sens li bl-ewwel kuntratt l-Inġinier Edwin England Sant Fournier akkwista l-proprietà fuq imsemmija mingħand Joseph Schembri, bil-prezz ta' £135,000, u li, għalkemm l-istess Inġinier Edwin England Sant Fournier deher f'dak il-kuntratt f'ismu, huwa kien qiegħed fil-fatt jaġixxi a vantagg u fl-interess tad-ditta konvenuta; u konsegwenement iddikjaraw illi l-istess proprietà giet fil-fatt akkwistata mid-ditta konvenuta. Minn hawn il-kwistjoni bejn il-kontendenti, billi l-attur nomine jara f'dan it-tieni kuntratt l-ghemil ta' dak li fis-sentenza ta' din il-Qorti tal-24 ta' April 1931, f" "Galea vs. Galea", intqal li għandu jsir, jiġifieri li r-rikonoxximent tal-mandant bħala proprietarju għandu jassumi l-forma ta' trasferiment, u għalhekk huwa jara fih, kif esprima ruħu, "trasferiment u assenjazzjoni", fil-waqt li l-konvenut nomine jippretendi — hekk issottometta waqt it-trattazzjoni orali tal-kawża — l-ewwelnett, li dak l-att ta' trasferiment mhux neċċesarju, u mbgħad li, anki jekk hu neċċesarju, jiġifieri jekk ir-rikonoxximent tal-mandant bħala proprietarju għandu jassumi l-forma ta' trasferiment, dan it-trasferiment ma' ġiex operat bit-tieni kuntratt li huwa għamel ma' l-Inġinier Edwin England Sant Fournier, billi l-istess kuntratt, rigwardat obbjettivament, kif għandu jiġi rigwardat, mhux att ta' trasferiment;

Tikkunsidra;

Illi l-art. 57 (1) ta' l-Ordinanza dwar it-Taxxa tal-Boll (Kap. 68 Ediz. Riv.) jgħid hekk: — "L-attijiet kollha (fosthom ukoll il-kuntratti ta' bejgħ ta' bastiment) u l-attijiet notarili, u kull sentenza, digriet jew ordni tal-Qorti jew awtorità oħra legittima, li bihom haġa immobili jew bastiment jew sehem f'bastiment, jiġu trasferiti jew assenjati

b'bejgħ, b'qasma, b'donazzjoni, b'dota jekk b'titolu ieħor, iħallsu t-taxxi tal-boll kif jingħad fl-istess artikolu”;

Illi l-kliem “titolu ieħor” għandhom jirriferixxu għal titolu ta’ l-istess ġeneru ta’ dawk imsemmijin fl-istess dispożizzjoni tal-ligi, u għalhekk titolu aventi l-kapaċità li jit-trasferixxi jew jassenja l-proprietà, l-ġħaliex dawk il-kelmiet “titolu ieħor” jircievu l-ispjegazzjoni neċċesarja tagħhom mill-kelmiet li jiggovernawhom, u čjoè “jigu trasferiti jew assenjati”. It-test tal-ligi jikkomprendi kwindi l-attijiet kol-ħha li bihom, bi kwalsijasi titolu, il-proprietà mhux biss tiġi trasferita, imma anki assenjata. Il-legislatur semma speċifikatament il-bejgħ, id-donazzjoni u d-dota, riferibbilment għall-kelma “trasferiti”, u d-diviżjoni riferibbilment għall-kelma “assenjati”, billi d-diviżjoni ma għandhiex effett traslattiv, imma assenjattiv; iżda kkomprenda t-titoli l-oħra kollha aventi forza mhux biss traslattiva, imma wkoll assenjattiva. U difatti huwa už-a żewġ kelmiet “trasferiti” jew “assenjati”; u dan juri illi mhux neċċesarjament l-assenjazzjoni timplika trasferiment, għax altrimenti l-kelma “assenjazzjoni” kienet tkun ozjuża;

Illi kwindi wieħed għandu jara jekk it-tieni att, tas-6 ta’ Mejju, 1954, huwiex att ta’ trasferiment jew ta’ assenjazzjoni; jekk dak l-att jimporta jew trasferiment jew assenjazzjoni, hu suġġett għat-taxxa tal-boll fuq riferita; u ma hemmx bżonn li tiġi eżaminata l-kwistjoni jekk hux neċċesarju jew le li l-att tar-rikonoxximent tal-veru akkwirenti jassumi l-forma ta’ trasferiment, il-ġħaliex anki jekk hemmdik in-neċċessità, u ntant il-partijiet jagħimlu att li obbjettivament ma jkunx att ta’ trasferiment jew ta’ assenjazzjoni, dak l-att ma jkunx suġġett għat-taxxa; u jekk ma hemmx dik in-neċċessità, u ntant il-partijiet jagħimlu att li jimporta trasferiment jew assenjazzjoni, dan l-att ikun suġġett għat-taxxa;

Il-kwistjoni ma hemmx għalfejn tiġi eżaminata anki għar-raġuni li, kif gie rilevat, mhux biss it-trasferiment, imma anki l-assenjazzjoni, hija suġġetta għall-istess taxxa;

Illi lanqas jista' jkollha importanza l-intenzjoni tal-kontraenti; u dan għall-istess raguni li għandu jiġi rigwarr dat l-att obbjettivament; u għalhekk l-att ikun suġġett għat-taxxa jekk ikun jimporta trasferiment jew assenjazzjoni, u ma jkunx jekk ma jkollux dik l-importanza, independentement mill-ħsieb ta' min jagħmlu; u dan għaliex, kif jidher ċar mit-test tal-ligi, din, bħal liggijiet fiskali oħra esteri, fosthom dik taljana, tikkolpixxi l-att. Jikteb a propositu Clementini:— “In realtà la legge non colpisce l'oggetto dedotto nell'atto, come, per esempio, il fondo venduto, l'oggetto permutato, ecc., ma l'atto medesimo, la mutazione, il negozio giuridico che l'atto rappresenta, l'affare che si estrinseca coll'erezione o coll'uso dell'atto scritto” (Il Digesto Italiano, Vol. 5, pag. 808);

Illi hemm bżonn, mela, li jiġi eżaminat l-att, biex wieħed jara x'jimporta obbjettivment, jekk bih ġietx trasferita jew assenjata l-proprjetà immobiljari fuq indikata lid-ditta konvenuta. Dana l-att — dak tas-6 ta' Mejju 1954 — ma jimplikax trasferiment ta' dik il-proprjetà, la formalment u lanqas sostanzjalment. Mhux formalment, għaliex ma għandux il-kapaċitā li jittrasferixxi l-proprjetà; mhux sostanzjalment, għaliex, difatti, il-partijiet irriferew ruh-hom għall-kuntratt tat-2 ta' Frar 1954. Iċ-ċirkustanza li ddikjarazzjoni kontenuta fit-tieni att, tas-6 ta' Mejju 1954, ġiet inskritta fir-Registru Publiku, ma ġġibx illi dik id-dikjarazzjoni timporta trasferiment. Dik id-dikjarazzjoni, billi tirrigwarda proprjetà immobiljari, kellha tiġi nskritta fl-imsemmi Registru skond id-dispożizzjoni kontenuta fl-art. 50 (1) ta' l-Att dwar il-Professjoni Nutarili u l-Arkivji Notarili (Kap. 92 Ediz. Riv.); liema dispożizzjoni tal-ligi tikkontribwixxi biex issostni dak li qiegħed jiġi affermat, billi fl-istess ligi, li tippreskrivi liema huwa l-attijiet li għandhom jiġu nskritti, id-dikjarazzjoni dwar l-immobili jew jeddijiet fuq immobili qiegħdha taħt l-ittra (i), ma' l-att ta' qasma, li għandu forza dikjarattiva, fil-mentri li l-attijiet li jittrasferixxu l-proprjetà ta' immobili jew drittijiet reali fuq dik il-proprjetà qiegħdin taħt l-ittra (a);

Dan it-tieni att għandu, però, jiġi kunsidrat bħala att li jirrappreżenta assenjazzjoni; u difatti, l-att li bih wieħed jassenja hu att li bih wieħed jistabbilixxi, jiddetermina u jattribwixxi. Issa, bit-tieni kuntratt il-partijiet riedu, u hekk għamlu, jiddeterminaw u jiddimostrar illi l-proprietà mhix ta' l-Inġinier Edwin England Sant Fournier, kif juri l-ewwel kuntratt, imma inveċe tad-ditta konvenuta; u lil dina dditta, għaldaqstant, dik il-proprietà għet mogħtija bħala propria — dak li jfisser għet lilha attribwita jew assenjata;

Kif sewwa ssottometta il-konvenut nomine, il-kelma "assenjazzjoni" ma għandhiex l-istess sinifikat bħal kelma "dikjarazzjoni"; iżda dikjarazzjoni tista' tirrakkjudi assenjazzjoni, jekk dan ikun il-kontenut tagħha; u meta b'dikjarazzjoni jiġi dimostrat li proprietà mhix ta' wieħed għaliex dan hu biss apparentement is-sid tagħha, iżda ta' ieħor, il-kontenut ta' dik id-dikjarazzjoni jimporta assenjazzjoni ta' dik il-proprietà lis-sid veru tagħha. B'hekk, difatti, dan jakkwista t-titolu għal dik il-proprietà quddiem kulħadd;

Fil-każ preżenti, sakemm ma sarx it-tieni kuntratt il-proprietà kienet apparentement tal-mandatarju prestanom Inġinier Edwin England Sant Fournier. Bit-tieni kuntratt din l-apparenza għet imneħħija; l-inġinier Edwin England Sant Fournier ma baqghax sid tagħha lanqas apparentement u saret proprietarja tagħha, mhux biss realment kif kienet, imma anki apparentement, id-ditta konvenuta. B'dan il-kuntratt, kwindi, ma hemmx dikjarazzjoni ta' fatt materjali, imma vera u propria mutazzjoni, ta' importanza kbira għall-istess ditta konvenuta, speċjalment fir-rapporti bejnha u t-terži. Hemm appuntu dik il-mutazzjoni li saret bl-indikazzjoni illi l-Inġinier Edwin England Sant Fournier ma kienx sid veru ta' dik il-proprietà, għaliex proprietarja kienet verament id-ditta konvenuta; u kif ga ntqal, l-istess proprietà għet mogħtija lil din id-ditta bħala propria;

Dana l-att huwa, kwindi, kompriz fl-attijiet kontemplati fis-suċċitat artikolu 57(1) tal-Ordinanza dwar it-Taxxa tal-Boll, u huwa suġġett għat-taxxa tal-boll fuq riferita;

u dan ukoll konformement għall-principju ta' dritt fiskali illi l-proprietà apparenti tekwivali għar-reali, u għalhekk hija suġġetta għat-taxxa l-apparenza, u mbgħad ir-realtà, meta din tiġi dikjarata. Jiktbu a propożitu Baudry-Lacantinerie u Wahl, wara li jgħidu li l-oggetti akkwistati mill-mandatarju prestanom huma tal-mandant, "ove per altro un prestanome abbia fatto un acquisto, sarà dovuta, oltre alla tassa di vendita sull'acquisto medesimo, una nuova tassa sulla dichiarazione, posteriore all'acquisto, di essere stato l'acquisto stesso fatto per conto del mandante; gli è infatti principio di diritto fiscale che la proprietà apparente equivalga alla reale" (Vol citat, pag. 487, nru. 891);

Tikkunsidra;

Illi peress li l-valur tal-proprietà fuq indikata huwa ta' £135,000, it-taxxa tal-boll, skond l-imsemmija dispożizzjoni tal-Liġi dwar it-Taxxa tal-Boll tikkorrispondi eż-żat-tament għas-somma ndikata fl-att taċ-ċitazzjoni. Il-penali nflitta mill-Qorti tal-Ewwel Grad qeqħdha fil-limiti ta' dik komminata fl-art. 63 tal-istess liġi citata;

Għall-konsiderazzjonijiet premessi;

Tirriforma d-denunċjata sentenza, billi tirrevoka fil-meritu biss dik il-parti fejn ġie dikjarat illi l-kuntratt fl-att tan-Nutar Dr. Paul Pullicino tas-6 ta' Mejju, 1954 hu kuntratt ta' trasferiment tal-proprietà immobiljari deskritta fl-istess kuntratt, u billi tikkonferma l-istess sentenza inkwantu ġie dikjarat illi l-istess kuntratt hu att ta' assenazzjoni tal-istess proprietà favur id-ditta konvenuta u in kwantu gew akkolti ż-żewġ talbiet tal-attur nomine kif gew deddotti fl-att taċ-ċitazzjoni; bl-interessi kif mitluba. U in vista tar-riforma apportata fil-meritu, tirriforma wkoll ir-regolament tal-ispejjeż, billi tordna li dawn jibqgħu mingħajr taxxa, iżda d-dritt tar-Registru jithallas mill-konvenut nomine; u f'dan l-istess manjiera jiġu regolati anki l-ispejjeż ta' din it-tieni istanza.